

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR:

Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 .
Vidékre egész évre 60 krajczárral több.
Hirdetés díjszabás szerint. — Nyiltór sora 20 kr.

Felelős szerkesztő:

SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debrecen, Miklós-utca sarkán, 1904. szám.
Minden e lap szellemi, vagy anyagi részét illető
küldemény ide intézendő.
A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.
Egyes szám ára 4 krajczár. — Kapható minden tőzsdében.

Agrár jelszók.

Azok között az „izmusok“ között, amelyekkel az utolsó időben a magyar társadalmat nyakonkeremtettk a legújabb az „agrariszmus.“ Minden „izmus“ követeli magának a „világmegváltó“ jelszót s éppen ez az utolsó „izmus“ az, melyet a földturó, véres verejtékkel dolgozó magyar gazdának a kuruzsló orvosok be szeretnének adni, mint egyedüli és biztosan gyógyító panaceát.

Meg kellene állapodnunk ez új jövevény előtt s vizsgálnunk származását, eredetét. Annyi új jelszót zognak a fülünkbe azok a bizonyos tárogatók, hogy okkal és joggal vagyunk bizalmatlanok vele szemben is s minden olyan ujjitással szemben, mely olyan pretenziókkal lép föl, ez az új irányzat.

Hazája Németország, szülőapja porosz junkerség. A „junkerk“-ség ott Poroszországban ugyanaz, mint minálunk és Ausztriában a feudális nemesség, a hitbizományok és latifundiumok ura, mely sohasem érezte földje művelésének nehézségeit, csak azt érezte, hogy az erős verseny növekedésével jöve-

delme megcsappant s hogy a százezrek helyett a gabona termelés és a földmívelés mellékágai immár csak tizezreket hoznak a nagyuri házak költségei számára. Ezt érteni tudjuk legalább. A néhányak megrémülnek azon, hogy a milliók elég szerencsések ahhoz, hogy ez az olcsóbb kenyér meg van, s néhányan hadat üzennek a millióknak s megcsinálják az agrariszmust, a kevesek szocializmusát a milliók ellen.

Az agrariszmus, a kevesek szocializmusa, Németországban szerencsés diadalokat aratott. *Bismarck* herceg, a junkerből lett diplomata megcsinálta nekik a védvámokat, s most megcsinálták egymásik kedvencz esinjüket a gabona határidőüzlet eltiltását. Tudjuk, hogy még több is fog nekik sikerülni, mert a német birodalomnak szüksége van a maga junkererőkre, a kik a nagy birodalmi eszme leghiresebb támaszai.

De vajjon, hogy áll nálunk a dolog?! Az agrár-gárt első kísérletei elég visszhangot keltettek az országban. — Nem csodáljuk! Az utolsó esztendőök gazdasági kalamitásai nagyon erősen sujották a magyar gazdát s már-már ve-

szedelemmé kezdett nőni a válság, mely a földbirtokot fenyegette. A 6 frtos buzaár, a legnagyobb elemi csapással azonos Magyarországon, mert a földbirtok terhei olyan súlyosak, hogy ily ár mellett alig-alig fizetődik ki a fáradságos munka, amely a termést létrehozta. A világtermeléssel kell versenyre kellünk, a védvámok ellen kell védekeznünk, a földbirtokon fekvő adósságokat, vizsábályozási terheket, a roppant adót kell fizetnünk, a mezei munkaerő egyre drágább lesz a termelés intenzivitása roppant befektetéseket követel s mind e terhek mellett nem akar a magyar földbirtokosság lemondani az „ösi erényekről“, melyek a földet felfalják lassan a termés elől.

Az állapotok tehát szomorúak, vigasztalanok.

Ez az oka, hogy az agrariszmus híveket talált nálunk is eleendő számban.

De hol találta?! Ott, ahol keletkezett, a nagybirtok körében. A középbirtokos már bizalmatlanul áll vele szemben s még nem csatlakozott hozzá; a kisbirtokos meg épenséggel nem akar tudni róla semmit. A kisbirtok boldogul

A „DEBRECZENI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Az áldozat.

— A „Debreczeni Lapok“ eredeti tárczája. —
Irtta: Török-Becsei István.

Történetem nem a fantázia szüleménye. — az élet zavaros tömkelegéből szakítottam ki, melyben, miként a szétzuzott ökör legkisebb darabjában is, teljes képet látunk, ha beletekintünk. A számtalan közül egy szomorú példa arra, hogy a modern társadalom nem a szubjektív egyéniséget, a benső tartalmat keresi és nézi alakjában, hanem felületet, judiciumait a minden tartalom nélküli, léha külsőre alapítja.

És mégis mily számtalanok azok, kik az ilyen alapon alkotott előítéleteknek felülnek s csak akkor kezdenek józan észükhöz kapkodni, midőn már bukásukat éppen ezen förté fellegés által természet helyzet elkerülhetlenül magával hozza.

De mit használ már akkor akár a társadalomnak, akár magának az áldozatnak, hogy a szocietetlen ajkairól átok hull a társadalomra s egy utolsó fegyverdurranás elhojtja még azt a végső önbecsimerést is, hogy egyedüli büne az volt, mert nem tudott az áramlattal szembe szállani, hanem engedte magát tova so-

dortatni, mint a szellő által hullámok közé hullatott gyöngö falevél.

* * *

Híresek voltak a főváros szalon életében a Daróczy miniszteri tanácsosné estélyei, mert valóságos találkozó helyei voltak azok az előkelő és arisztokrata körök illusztris képviselőinek. A ház mindenki által imádott urnőjének küönösen két körülmény képezte büszkeségét ebből kifolyólag, először, hogy estélyeinek rendes vendége volt egy miniszter, másodsor, hogy ugyancsak rendes vendégei közé számíthatta Maróthy huszárfőhadnagyot.

Az első csak férje érdekében tartotta szükségesnek, bár rendkívül szívesen vette, midőn a kopaszodó kegyelmes ur a méltóságos asszonynak szépségeért és bájaiért épp úgy, mint háziasszonyi szeretetreméltóságaért hangzatos bokokkal adózott. Hanem a második dologba már volt valami beleszólása szivecskéjének is, vagy ha nem is egészen, de legalább is ügyesen lepezett női hűségének.

Maróthy főhadnagy ugyanis nem tartozott azok közé a tiszték közé, kiknek hatását a högytársaságokban a csillogó egyenruhához fűzött előítéletek biztosítják, mert az ő színes termete még tetszesebben domborította ki az egyenruha előnyeit, egyéni tulajdonságainak

distingváltsága pedig mindenkor megtalálta az igazi hangot, melynek zöngéjétől nem maradhattak érintetlenül a női szívek hurjai. Högytársaságban soha sem repültek el ajkairól a sokaktól hallani szokott betanult, rideg szölamok, hanem mindenkor alapos e öképzettséggel kiművelt agyával gondolkozott s hangjának szokatlan melegsége, nemes szíve őszinteségében bírt a hőforrását.

Csodálható-e ezek után, ha a tanácsosné estélyein megjelent hölgyek érdeklődésének középpontja Maróthy főhadnagy volt?

Eszre is vette ezt idejekorán a szépsége tudatában kissé elfogult tanácsosné s erős elhatározással érlelődött benne az a fölhevés, hogy a főhadnagyot, a hölgytársaság kegyelt ideálját, kiragadja annak büvköréből s bájainak rabszolgájává teszi.

Az ostrom megkezdődött s folyt erősen, s nem is kellett sokáig várakoznia a kívánt eredményre. A főhadnagra ugyanis nem maradtak hatás nélkül azok a kiüntetések, melyekkel a ház bájos urnője lépten-nyomon tüntetőleg elhalmozta, mert csakhamar negligálni kezdte a többi hölgyet, kikért ezelőtt talán rajongott s minden perezt, minden gondolatát egyedül a ház bájos urnőjének, a most már hűségében tulboldog tanácsosnének szentelte.

Az estélyek társasága e körülmény

ahogy tud. Nem jár kaszinóba a kis gazda, nem kártyázik, nem lovagol, nem vadászik s így valahogy el van a kevéssel is a mit a kis földje hoz. El se költi, hanem gyarapszik belőle, gyűjt, takarékoskodik, a helyett, hogy adósságot csinálna s így alakulnak lassankint az olyan közbirtokosságok, a melyek egy-egy nagybirtokot vesznek bérbe. Előbb bérbeveszik, aztán megveszik. S míg a nagybirtokos lába alatt elvész a talaj, a kis és középbirtok erősödik, vagy legalább szilárdan áll.

Az igaz, hogy sóhajtozva emlegetik a 10 frtos buzaárakat. Hol vannak a szép idők, a mikor a gazda a saját zsirjában fulladozott. Hol vannak?! Eltörölte a világverseny, Amerika, India, Oroszország óriás termőföldjei, amelyeken minimalisnak nevezhető költség mellett termelik a gabonafélék millió métermázsait. Amikor az új világrészek gabonaszállító bajókolomusai megjelentek az európai piacokon, a buza ára megcsökkent s mikor a sikerek Amerikában újabb gazdátlan mezőségek megmunkálására terelték a milliányi munkátlan embert, s a behozatal nemcsak hogy növekedett, hanem kiviteli jutalmakkal elő is segített. akkor a gabonában újabb és újabb árhanatlás állott be.

Akkor a nagy világgazdászok rámutattak a gabonaáresökkenés igazi okára. *Az igazi ok a tultermelés.* Ha kétszerannyi a gabona, amit kínálnak, bizony az ára is arányosan leszáll.

De az agrár tudósok ekkor előléptek s azt mondták, hogy nincs tultermelés. A gabonaár hanyatlásának oka mesterséges; oka a tőzsde, oka az aranyvaluta,

oka a közvetítő kereskedelmi bünyös manipulációja.

Nálunk speczialiter a malmokra zudultak a panaszok. A nagymalmoknak az ugynevezett őrlési engedély, a románbuza vámmentes behozatala tisztán őrlési czélokra, kezébe adja az eszközt a gabonaárnak lenyomására. A vád magában véve képtelenség volt, de a magyar kormány kezére akart járni a gazdáknak s jó szándékot mutatva visszavonta az őrlési engedélyt a malmoktól. Ez a mult év elején történt meg.

Az eredmény semmi! A malmok keserves veszteséget szenvedtek s most már nemcsak a gazdák, hanem a malmok is panaszkodtak, de a gabona ára nem emelkedett.

A második nagy panasz a gabonahatáridő üzlet ellen szól. A spekuláczió az a neme, hogy nem létező gabonát adnak és vesznek az emberek s állítólag ez is lenyomja a gabonaárakat. Németországban már el is tiltották ezt az üzletet. De az eredmény előreláthatólag szintén egyenlő lesz a semmivel.

A kettős valuta követelése is egyik kedves agrár jelszó. Azt akarják, hogy az ezüstöt is állítsák vissza az ércpénz forgalomban megillető helyére egy nemzetközi értékelés alapján. — Csak hogy ehhez a nemzetközi egyezmény szükséges, mely soha sem fog megszületni, mert Anglia nagyon jól érzi magát a maga aranyvalutája mellett s esze ágában sincs a nemzetközi piacnak áldozatokat hozni, melyekért kárptólást nem talál.

És mikor az agráriusok leghevesebben hangoztatják üres jelszavaikat, mikor érveik sulya

alatt a kormányok már-már engedni kezdenek, akkor beáll a természeti tünemény, hogy Amerika, India és Oroszország végtelen buzamezőin nem sikerül a termés s ime a buzaára emelkedik, a hat forintból 7 frt lesz, a 7 frtból 8 forint s ma már 8 frt 50 kr.-ért szivesen veszik a magyar gabonát, mert kell, mert pénzt enni nem lehet s a tengerentúlról elmaradt roppant buzamenyiséggel pótolni kell valahonnan, hogy legyen enni való kenyere Európának.

Tehát nem a tőzsde az oka az alacsony buzaárnak t. agrárurak, az aranyvaluta sem, a malmok sem, a közvetítő kereskedők sem. A józan nemzetgazdák segítségére jön a természet s megmutatja a gazdáknak, hogy hol a hiba, hol kell keresnünk az orvoslást.

Mert, hogy a mostani javult helyzet nem lesz örökös, az bizonyos!

Az agrarizmus jelszava helyet szükséges lesz a gazdákat arra megtanítani, hogy belterjes gazdálkodás mellett boldogulhatnak csak ha felhasználják a természetadta összes előnyöket s a gazdaság összes mellékágait kultiválják egyszerre.

E mellett persze az állami mezőgazdasági politikának sokkal erélyesebben kell felfognia a magyar gazda érdekeinek védelmét, meg kell tennie mindent, hogy az aránytalan terhek elviselését megkönnyítse.

Bizalommal tekintünk e tekintetben mezőgazdasági kormányunk mostani vezetője felé, aki széles mesgyéjét jelölte meg a gazda javára szóló ujitásoknak a

fölött már teljesen napirendre is tért s talán azt találta volna természetellenesnek, ha nem úgy lett volna.

Egy véletlen körülmény azonban alaposan megzavarta a tanácsosné boldogságát. Férjének ugyanis egy távoli rokona, dúsgazdag bácskai földbirtokos, elhagyva falusi kuriáját, családjának állandó tartózkodási helyét a fővárosba tette át, még pedig, miként mondá leánya kedvéért, kinek a fővárosi élet előkelő köreiből óhajt méltó férjet keresni. A tizenhét éves Adél elragadó szépség volt, igazi megtestesülése azoknak az angyali bájoknak, melyeket már poéták is oly sokszor rithmusokba foglaltak a bácskai tündérekéről.

Mi sem természetesebb tehát, mint hogy a szép Adél ezentul rendes látogatója lett — már a rokonság révén is — a tanácsosné fényes estélyeinek.

A társaságot csakhamar meghódította azzal a finoman szelid modorával, mely magas intelligenciája mellett is oly kellemesen érezte az üde falusi levegőt, mely a szalónok légkörében hiába keresett, piros rózsákat ültetett igézően gömbölyded orcáskáira.

E poétikus jelenség teljesen megzavarta a főhadnagy gondolat menetét, vagy helyesebben szólva azt a természetes

mederbe terelte. Kezdte belátni, hogy annak a firtelésnek, melyet a tanácsosné vele, talán nem is annyira saját gyönyörűségére, igaz vonzalomból, — hanem mások bosszantására játszik, minden czél nélkül való. Míg ellenben nem volt előtte sem titkolt dolog, hogy Adélnek dúsgazdag szülei csak méltó férjet óhajtanak leányuknak, mert az anyagiak másodrangú kérdést képeztek. És minél többet, minél behatóbban foglalkozott e témával, annál jobban, szívében annál égetőbben érezte, hogy benső vonzalmát a esodaszép leány előtt úgy sem tudná soká leplezni.

A következő estélyen megtörtént a nevezetes esemény; a főhadnagy teljesen szakított a tanácsosnéval, s szellemi képességeinek igazán ostromállapotban helyezésével iparkodott a szép leányt meghódítani. Ez sikerült is, s már az első alkalom mutatta a kísérlet látható eredményeit. Adél és a főhadnagy nagyon boldogok voltak, de nem úgy a tanácsosné, ki sértett hűségének mardosó érzetében még a legvégsőre is elhatározta magát, arra, hogy a főhadnagyon boszut áll, s mindent elkövet, hogy a boldog szerelmesek egymáséi ne lehessenek.

A dolog sokkal gyorsabban fejlődött, semmint azt a tanácsosné is gondolta volna, míg nem egy reggel a posta rózsá-

színű levélkét hozott, tudatva vele és a világgal, hogy Adél és a főhadnagy boldog jegyesek. Idő nem volt sok arra, hogy válogatni lehessen az eszközök és módok között, pokoli tervének keresztülvitelére a legrövidebbet, a legvakmerőbbet választotta. Leült peziny bársonyasztalkájához, s levelet irt a főhadnagnak, melyben utolsó találatát kér, hogy szerenese kívánatait személyesen és *négy szemközt* adhassa át.

A boldogságában elvakult és gyanútlan főhadnagy még örömmel vette a sorokat, mert ő is akart még utoljára beszélni a tanácsosnéval, s a szakítás utolsó felvonásán ő is éppen a kívánt módon négy szemközt óhajtott keresztül esni. Nyomban megírta tehát a választ, pontosan megjelölve abban a találkozás helyét és idejét.

Meg is jelentek mindketten pontosan a kitűzött helyen, s a társalgás megnyitására a tanácsosné érzékeny hurokat kezdett pengetni. A főhadnagy azonban nem reagált ezekre, hanem ridegen kijelentette, hogy megunta a léha, ezáltalán életet, s tisztességes családi életet akar élni; aztán kérte a tanácsosné, hogy viszonyukat, melyet feledni óhajt, jövődől családi boldogsága érdekében még csak ne is említse többé.

E férfias szavak elhangzása után a

nemrég elhangzott országgyűlést megnyitó trónbeszédben.

S mikor a magyar gazdában meg van a jóakarát, hogy egyrészt maga mindent elkövet saját helyzetének javítása érdekében, másrészt bizalma van a vezető férfiakban, hogy azok mindent el fognak követni e válság megakadályozására, — akkor nem félünk semmiféle junkerjelszótól, mely ugysem passzol a magyar ember nyílt egyenes természetéhez.

Mi élni akarunk s szívesen látjuk, hogy mások is megélnék! — ez a magyar gazda jelszava. A junkereké pedig az, hogy pusztítsátok ki a kereskedőket, hogy mi megélhessünk!

A néhányak szocializmusa nálunk nem fog gyökeret verhetni.

Városi tisztujítás.

Lezajlott a városi tisztujítás. Csütörtökön és pénteken mozgalmas élet uralkodott a városháza nagytermében. E két napon választott meg Debreczen város tisztikara. Jövő évi január 1-étől fogva már ez az új tisztikar fogja Debreczen közigazgatását vezetni. A választás aránylag kevés változást idézett elő a tisztikarban; kevesebbet, mint a mennyit sokan reményltek. A régi tisztviselők túlnyomólag megmaradtak, vagy ugyanazon állásban, vagy előléptek magasabb rangba. A hat éves mandátummal bírók közül egyedül Vértessy István főjegyző, ez a régi derék tisztviselője a városnak és Simonffy Gyula főszállásbiztos estek ki a tisztikarból s helyökre új erőket állított a közönség bízama. Polgármesterré egyhangulag Simonffy Imrét kiáltották ki. Főjegyzővé szavazattöbbséggel Komlóssy Arthur takarékpénztári jogtanácsost, a Csokonai kör érdemes alelnökét, közéletünk ez agilis vezérő alakját választották, akinek erős ellenfele volt sokéremű, erélyes főkapitányunk Boeckó Sámuel.

A tanács valamennyi volt tagja újra megkapta a mandátumot és pedig ami

jellemzi az ő népszerűségüket részint egyhangulag nyilatkozott meg mellettük a közbizalom, részint nagy többséggel győzték le ellenfeleiket.

A tanácsban az egyedüli változást a három új tanácsnoki tárczának az új szervezet által való rendszeresítése okozta. Új tanácsnokokul beválasztottak: *Böszler* Károly volt helyettes árvaszéki elnök, a ki továbbra is az árvaszék élén fog állani, *Roncsik* Lajos eddigi első aljegyző és *Oláh* Károly honvédelmi hadnagy, a Ludoviceum tisztképző akadémia tanára. — *Oláh* Károly azonban már nem lesz ujoncz a közigazgatás terén. Több éven keresztül Hajdúvármegye jegyzői karában volt alkalma megszerezni a municziyális élet praktikumát. A tradíció is köti őt Debreczen városához. Hasonló nevű édes atyja főjegyzője volt Debreczennek a hatvanas években. Az újja szervezett tanácsban ő lesz a katonauigyek előadója.

Árvaszéki ülnökök az eddigiek maradtak: a két Medgyaszay, akiket közfelkiáltással választottak meg.

A jegyzői kar is felfrissült. Csak Varga Károly maradt meg a régiékből. Roncsik Lajos I. aljegyző tanácsnok lett; a helyét Varga Károly foglalta el. Szabó Kálmán elnöki titkár, Tóby Elek és Csóka Sámuel új jegyzők közigazgatási gyakornokok töltik be a többi jegyzői állásokat. Illéssy Gyula volt 3 dik aljegyző kiesett.

A főügyészi állásra az egyedül pályázó Ábrahám Lászlót kandidáltak s választották meg egyhangulag, nagy lelkesedéssel.

Az alügyészi állásra egyhangulag dr. Magoss György választották meg.

Egyhangú választás folytán házipénztárnokká Máthé Miklós, adópénztárnokká Gergely Antal, gyámpénztárnokká Hanke Lajos választották meg.

A közgyámi állásra Medgyessy Lajost választották meg.

A máti biztosi állásra egyhangulag Farkas Albertet választották meg.

A rendőrfogalmazói állásra Szentpétery Ferenczet választották meg.

Az erdészi állásra egyhangulag Szücs Kálmán választották meg.

A birtok nyilvántartói állásra Baik Szilágyi Imrét választották meg.

Medgyessy Lajos megválasztásával megürsedett számvevői állásra gróf Dégenfeld József főispán Kondor Kálmánt nevezte ki.

A számtiszi állásra a jelöltek közül Harangi László választották meg közfelkiáltással.

Pénztári tisztek lettek Szilágyi József és Papp József.

Adó pénztári tiszté közfelkiáltással Papp Mihályt választották meg.

Adókiivetők Kóvács Ernőt és Nagy Jenőt választották meg.

Az első irodatiszti állásra megválasztott ifj. Orosz Endre.

A második irodatisztségre Csapó István választották meg.

A népfelkelői nyilvántartó állásra Tóth Istvánt választották meg.

A leltári biztosi állásra ifju Baresay Miklós vála ztatott meg.

Leltári biztos helyettesi állásra Kovácsy Gyulát közfelkiáltással.

A városfelügyelői helyettesi állásra Könyves Tóth Sándor választották meg.

Végül a tizenegy őrnöki, mezőbiztosi és rendőrbiztosi állásokat töltötték be. Az összes megválasztott tisztviselők letették a hivatalos esküt.

Debreczeni hírek.

— **Karácsonyi filléres vásár.** A Gönczi egyesület központi bizottságának kiküldötti Kalo-c-a Róza, Eötvös Károly Lajos és Vá ár helyi József a karácsonyi filléres vásár rendezése érdekében szerdán d. u. székelykörü értekezlet tartottak. A családok szokásos karácsonyi újévi vásárlásának megszűnt ott loltárak biztosításá val olcsóvá, a legkülönbözőbb és leggondosabban összeválogatott cikkek együtt felhasználásával kényelmessé, Debreczen és vidéke nagy közönségének találkozásával élvezetessé, sőt tázene (esetleg hangverseny és táncz) rendezésével ingyen kínálkozó n. m. s. mulat-ággá, tombolajátékkal kapcsolatoságában nyereséssé, és mindezek mellett az által jótékony nyá is tétele céljából, hogy a k állott tárgyakat szállító üzletektől nyerendő százalék „Filléres tüzetek” című n. j. nevelő irodalmi vállalat fejlesztésére fordítanak: a Gönczy egyesület központi bizottsága „Karácsonyi filléres vásár” rendezését határozta el. E jótékony célú bazar f. ló 22. és 23. n. p. ján Debreczenben az „Arany Bika” szálloda díszteremében és mellékhelyiségeiben fog a közönség gyönyörködésére, szórakozására és előnyös levásárlásokkal hasznára nyitva állani. Hus — huszonöt saroban, illetőleg áru telapon 40. -tő aushölgy szolgáltatja a leg-

tanácsosné játszadozni kezdett a főhadnagy kardjának anyabójájával és tettezett gyermekes pajzansággal mondá: Mi szólna hozzá főhadnagy ur, ha most a fölötti bñatonban, hogy őnt örökre elvesztem, kihuznám kardját, s hűtelen szívébe mártanám?

A főhadnagy mosolyra derülve még biztótólag mondá: Hát próbálja meg! Sőt miután a tanácsosné nem igen tudta a kardot kihuzni, segített is neki.

A kiluzott karddal azonnal nem azt tette a tanácsosné, mit az imént mondott, hanem egy mérsz ugrással faképnél hagyta a főhadnagyot, ki a pillanat váratlan hatása alatt csak lámult a semmiségbe, mintha gyökeret vert volna lába. A tanácsosné előtt pedig hűtelen megállott a leshelyről odarögzött fogat, melynek ajtaját a férj nyitotta ki s diadalmammal vette át a kardot nejtől, kit úgy fogadott, mint a ki erős lélekkel állotta ki a hitvesi hűség tüzipróáját a férj által tudni vélt merénylet ellenben.

A fogat a kaszárnya előtt állott meg, s ott az ügyeltes tisztnek átadva a kardot, azt a súlyos vádat emelték a főhadnagy ellen. Hogy a védtelen nő ellenében az elesébiús ereszakos eszköztül még kardját sem átallotta használni, melyet azonban a bátor nő kicsavart kezéből.

E súlyos vád következményei nem is kívánnak magyarázatot; a rettegett párbajhős ki dőlezzel megjelenésével s díszelt ezredének; megfosztatott tiszti rangjától, mert gyáván, a védtelen nővel szemben merészelt kardjához nyulni.

Még fel sem öltette polgári ruháját, midőn már leendő apóstól levelet kapott, melyben egyszerűen tudomására adja azt, hogy még házának tájára se jöjjön tovább, mert mint nem minden maliczia nélkül hozzátette, ő a leányát huszárfőhadnagnak adta „most pedig ön *semmi*.”

— Tehát *semmi* vagyok, — szölt fuldokló hangon a szerencsétlen főhadnagy hideg verejték izzadó homlokát szorongatva, — de megmutatom, hogy nem sokáig leszek *semmi*, mert dolgozni akarok, s dolgozni fogok.

Elment tehát ahoz a miniszterhez, ki a tanácsosné estélyein oly kitüntető nyájasággal szokta fogadni, s kérte, hogy helyezze el bármily kisebb hivatalba is, mert előmenetelét ugyanis vas szorgalmával óhajlja kiérdemelni. A miniszter hidegen fogadta, s az egykori meleg kézszerítések helyett még csak le sem ültette, hanem fejét kételkedőn rázva, csak azt hajtogotta: hova tegyem? hiszen önnek a polgári pályára nincs kvalifikációja, — majd mintegy szánólag tette hozzá: ilyenkor

látja az ember, hogy egy katonatiszt, ha leoldja kardját, a polgári életben: *semmi*.

A miniszter mégis adott neki állást, leküldvén díjoknak az irodába. Szívesen fogadta a főhadnagy azt is, mert minden áron dolgozni akart, hogy megmutassa, miszerint ő a polgári életben is több tud lenni, mint *semmi*. Jelentkezett az iroda vezetőjénél, ki nem volt más, mint egy volt őrmestere, ki nem kevés főnhéjazással ezzel fogadta új alárendeltjét:

— Elhiszi-e már főhadnagy ur, hogy egy katonatiszt a civil életben *semmi*.

A szerencsétlen főhadnagy megtört lelke már nem tudta tovább elviselni a nehéz megpróbáltatást, hanem el sem foglalva kapott állását, lakására indult.

Utözben találkozott volt tisztársai-val, feléjük tartott tehát, hogy utolsó vizsgálatát kapjon egykori tisztársaitól, kik csak nem régen luszkeségüknek tekintették.

Mily nagy lón azonban megilletődése, midőn látta, hogy azok megsejtve közleledését, kaczagva fordították neki hátukat, utjuknak is más irányt adva.

Göresösen sémajított fel, s rohant lakására, hol tisztincvolvernek dumanása folytotta el végső szavait:

— Ha már mindenkinek *semmi* vagyok, mit keresek az éők között?!

különbözőbb ajándék- és háztartási eszközöket, egyszerű és fűszeres karácsonyfák, játékok, nyalánkságok, különféle háztartási kellékek, piparecskék, öltözőkardurabok, szövetek, kézimunkák, dísz tárgyak, könyv és papírkereskedésbeli díszművek s egyéb nyomdai termékek (pl. kápec, névjegyek stb.) hangszerek és hangjegyek stb. stb. nagy választékát kínálva legalkalmas karácsonyi és újévi ajándékkul.

* **Zalai Márk jubileuma.** Zalai Márk, a kereskedelmi akadémiái érdemében gazdag tanárának huszonöt éves tanári jubileuma alkalmából deczember 20-án délelőtt 11 órakor a kereskedelmi akadémia dísztermében a következő műsorral folyik le a jubileumi ünnepély: 1. Rákóczy induló, előadja az ifjusági zenekar. 2. Dr. Bayer Ferencz igazgató üdvözlő beszéde. 3. Véghe János üdvözlő beszéde a volt tanítványok nevében. 4. Lévey Gyula III. évf. tanuló üdvözlő beszéde. 5. Üdvözlő dal Zsazskovszky Ferencztől, előadja az ifjusági énekkar. 6. Üdvözlő a hatóságok és testületek részéről. 7. Hymnusz, Erkel Ferencztől, előadja az ifjusági énekkar. Este a „B kában“ társasvácsora lesz, melyre a jegyek már előre is válthatók.

* **A nőegylet köréből.** A nőegylet vezetése és pártfogósága alatt levő női-iskolában vasárnap délután szép közönség gyűlt egybe, hogy tanuja legyen e házaspótló intézet házas ünnepségének. A nőegylet elnöksége ugyanis elhatározta, hogy ezentúl időnkint felolvasásokat tart csekély 20 krajczár beléptidij mellett a női-iskola czéljaira.

Debreczen város a múlt hónapban.

A polgármester jelentése

szerint a rendőrség a múlt hónapban letartóztatott lopásért 9, testi sértésért 3, gyújtogatásért 1, rendőri kihágásért 81 egyént. Eltolonzolt 28, kényszerutlevéllel kiutasított 7 csavargót. Az átkelő tolonczok száma volt 29. Különböző iparágak önálló gyakorolhatására 31 egyén kapott igazolványt. Munkakönyvet kiadtak 57 drbot. A katonaság létszáma volt 991 közöshadseregbeli 217 lóval, 1054 honvéd 248 lóval. Összesen 2045 ember 465 lóval. A lakosság állami adó fejében befizetett múlt évről 5206.39, folyó évről 106416.53, késedelmi kamatot 819.65, összesen 112.442 frt 59 krt. Hadmentességi díjat 373 frt 59 krt, idegen adót 435 frt idegen illetéket 277 frt, iparkamrai költséget 1737 frtot, 6 1/2% pótdadót 5803 frt, utadót 9464 frtot fizettek be. Végrehajtás elrendeltetett 77, foganatosított ugyanannyi, árverés elrendeltetett 72, foganatosított 1.

A közegészségügyi állapot az elmúlt hónapban, a t. főorvos jelentése szerint az előző hónapéhoz képest kedvező volt. Heveny ragályos betegségek közül szörványosan hagymáz, vörheny és ronesoló toroklob esetek merültek fel, amelyek 11 halált okoztak.

Népesedés: született 147 ev. ref., 22 r. kath., 4 g. kath., 2 ág. ev., 16 izraelita, összesen 191 (101 fiu, 90 nő). Évi átlag 1000 lakosra 38%. Törvénytelen volt 15, halva született 13. Meghalt 90 ev. ref., 23 r. kath., 3 g. kath., 1 ág. ev., 8 izr. összesen 125 (57 fi, 68 nő.) Évi átlag 1000 lakosra 25%. Szaporodás 66. Házasságra lépett ev. ref. 41, r. kath. 1, izr. 4, vegyes 16 pár.

A pénzügyi közigazgatás november hónapban.

Egyenes adóban befolyt 154739 frt 25 kr. 61678 frttal több mint a múlt évi novemberben. De azért az adóhátralék még

most is 267920 frt 35 kr-ra rug. Bályeg-jövedékben Hajdunegye fogyasztását is beleszámítva befolyt 17123 frt 56 kr. (+3051) jogilletékben 7231 frt 40 kr. (-9933) dohányjövedékben 56447 frt 37 kr. (+3923) határvám jövedékben 5563 frt. (-185 frt.) fogyasztási és italadóban 36851 frt. (-812 frt.)

Közelvidéki hírek.

— **Millenniumi harangok.** Komádi a millennium alkalmából Árpád, Rákóczy és Kossuth névre három új harangot rendelt. A harangokat a Walsler-czég most állíttatja fel a ref. templom tornyában. Mindenik harang felirata ez! Magyarország ezeréves fennállása emlékére öntötte Komádi község közönsége. A másik oldalon Magyarország teljes czimere s alatta Árpád, illetve Rákóczy, Kossuth — oldalt pedig 896—1896.

× **Halálozás.** Danczkai Pattantus Ábrahám János uradalmi tisztartó a maratonfalvai pusztán folyó hó 8-án éjjeli 1 órakor, életének 31-ik, boldog házasságának 2-ik évében csöndesen elhunyt.

× **Egyházi kinevezések.** Rutkay Pál h.-dorogi gör. kath. segédlelkész a Bereg-megyében fekvő Laturka községbe nevezett ki rendes lelkészül. Helyére, a h.-dorogi egyik segédlelkészi állomásra pedig Véghe Mihály új-fehértói ideiglenes lelkésze, néh. Véghe Sándor új-fehértói lelkész fia neveztetett ki.

× **Milán király Bihar megyében.** Milán, a szerb ex-király még e hó folyamán Zichy Jenő gróf vendége lesz Bihar-megyében, mely alkalomból nagy vadászatot rendeznek tiszteletére.

Színház.

Heti műsor.

Vasárnap 1896. deczember 13-án délután: *A csókon szerzett vőlegény*, Szigeti József boházata 3 felvonásban. Este: *A gyermek asszony*, ifj. Bokor József énekes népies vigjátéka.

Hétfőn decz. 14-én: *A betyár kendője*, Abonyi Lajos énekes színműve.

Kedden decz. 15-én itt először: *Durand és Durand*, francia vigjáték 3 felvonásban.

Szerdán decz. 16-án másodsor: *Durand és Durand*.

Csütörtökön decz. 17-én: *Bernardó Montilla*, Echegaray színműve, Fáy Flóra vendégfelléptével.

Pénteken decz. 18-án bérletszűnetben rendes helyárrakkal itt először: *A virágesata*, Verő György operettje 3 felvonásban.

Szombaton decz. 19-én másodsor: *A virágesata*.

Vasárnap decz. 20-án este: *A virágesata*.

Lapunk azon t. olvasóit kik az előfizetési díjakkal még mind ez ideig hátralékosan vannak, felkérjük, hogy a hátralékos díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Ujdonságok.

— **Főispáni ebéd.** Gróf Degenfeld József főispán csütörtök délből 150 teritékű ebédet adott a Bika-szállodában. Az új tisztikar tagjai és városunk notabilitásai voltak hivatalosak.

— **Hajdúvármegye közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága decz. hó 15-én délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat 61 pontból áll,

melyek közül fontosabbak: a vallás- és közoktatásügyi miniszter a gazd. ismétlő iskola szervezetét megküldötte és az intézmény életbeléptetését ajánlja. A belügyminiszter leirata arról, hogy a vármegyei tisztviselői nyugdíjszabályzat 5. §-ában megállapított az intézeti tagok által fizetett 5% évi járuléknak 2 1/2%-ra leszállítását kimondó pótszabályrendeletet nem hagyta jóvá. Szolgabíró választás. A jövő év elsejével üresedésbe jövő közigazgatási bizottsági tagsági helyek betöltése. A gf. Degenfeld Gusztáv elhallozásával üresedésbe jött lötenyész-bizottmányi elnöki tisztség betöltése. Az igazoló választmányynak a jövő évre leendő megalakítása. — A betegápolási pénztár szükségleteinek fedezésére az 1897. évre 3 százalékos pótdadó kivetése iránt. A volt hajdukerületi székesházból elhelyezett kir. járásbírószék helyiségének bérletére kötött szerződésről szóló jelentés. Szabolcsvármegye egy gör. kath. püspökség felállítása iránt felirt a kormányhoz kéri annak hasonszellelű felirattal való támogatását. Zemplénvármegye hasonló átirata a miniszterelnökhöz intézett ama feliratára vonatkozólag, hogy az ország költségén festessék meg az a jelenet, midőn Ó felségeik f. évi június 8-án a vármegyei zászlóktól környezett trónon a törvényhozás mindkét házának hódolatát fogadják. Ugyanennek felhívása az iránt, hogy a millenniumi hódoló felvonulásnak körképben leendő megfestetésére az orsz. képzőművészeti társulathoz megkeresést intézzenek.

— **Öngyilkos esendőr.** A szegedi esendőrkerületben tartozó szegvári őrs egyik legénye Kasza János szegedi illetőségű esendőr pénteken megölte magát. Az előző napon még szolgálatban volt és nem sejtette senki se, hogy a szerencsétlen fiatal legény öngyilkossági gondolatokkal tépelődött. Ugy halatszlik, szerelmes volt Kasza János, a lányt tiltották volna el tőle és ez ejtette volna olyan nagy bánatba, hogy a halálba menjen. Pénteken reggel szolgálatba kellett volna mennie. Még sötét volt, mikor fölébredt. Társai nem vették észre, hogy a legény a fegyvert a kezébe vette és kiment az udvarra. Valószínűleg itt töltötte meg a szolgálati fegyverét, melylyel mellbe lőtte magát. A golyó szétroncsolta a boldogtalan ember tüdejét és rövid kínlás után kiszendvedt.

— **Egy millió jótékonycélra.** Közel egy millió forintról van szó, melyet egy nemesszivü aradi nő ajánlott fel a humanitás és emberszeretet czéljaira. Aradi újságok ugyanis azt jelentik, hogy Fischer Eliza az ugynevezett „Arena“ udvar tulajdonosa, összes vagyonát, melyet egy millió forint értékűre becsülnék egy Aradon létesítendő izraelita leányárvaház alapjául ajánlotta fel. A nagylelkü adományozó rendelkezése szerint halála után a vagyonából négyszázezer forint kihalásandó s abból egy birtok lesz vásárlandó olyan czélból, hogy annak jövedelme a létesítendő leányárvaház növénydekeinek ellátására és kiházasítására fordítottassék.

— **A kereskedelmi és iparkamara** szerdán délután Szabó Kálmán elnöklele alatt felette látogatott közgyűlést tartott. Az elnök rövid visszapiantást tévén a folyó millenárius év nevezetesebb mozzanataira előterjesztette mindazon ügyeket, melyek az utolsó közgyűlés óta részben a közgyűlés határozatából, részben elnöki intézkedés folytán elintéztést nyertek. A közgyűlés után Dr. Király Ferencz kamarai titkárt képviselővé történt megválasztása alkalmából melegen üdvözölte.

— **Szerencsétlenség a vasutnál.** Szerdán éjjel fel tizenegy órakor komoly szerencsétlenség történt a debreczeni pályaháznál. Skalpán János nyiregyházi illetőségű vasuti mozdonyfűtő egy tartalékmozdonyral szerdán érkezett ide s egész napon át a vasutnál tartózkodott. Tíz óra után a vágányok között járt össze-vissza s megszemlázott. A homokkerti átjárónál levő vízdaruhoz ment, hogy abból igyék s nem vette észre, hogy ezalatt a szatmári vonat közeledik a pályaudvar felé. A szerencsétlen embert a szatmári vonat mozdonya elütötte. A mozdony kerekei ballábát cizombján, jobb lábát pedig térden alul elvágta. A súlyosan sérült embert, ki feleséges és egy gyermek atyja, — beszállították a közkórházba.

— **Öngyilkos katona.** A debreczeni 3. honvédszázalék egyik közvétsze, a fűzesgyarmati származású Gábor József szerdán este ismeretlen okból agyonlötötte magát szolgálati fegyverével. A boldogtalan ujoncz, aki nem rég vonult be az első századhoz, rögtön szörnyet halt.

— **A világ népessége.** Egy amerikai lap szerint a világ népességének száma a legutóbbi öt évi összeszámitás szerint 1874-től 1895-ig 1391 millióról 1480 millióra emelkedett, a mi hatszázalék szaporulat. Ha a jövőre nézve csak ötszázalékos szaporulatot veszünk kilátásba, akkor 1900-ban a világon 1549 millió és a 2000-ik évben 2548 millió ember fog élni. Persze az efféle számításoknál mindig szem előtt kell tartani Malthus nézetét, a ki mindig figyelmeztetett arra, hogy a népesség egy részét le kell vonni a számításból, mert azt a hiányos táplálkozás elpusztítja.

— **Orvosi megbízatás.** A m. kir. államvasutak hivatalos lapjának közlése szerint, az igazgatóság megbizta dr. *Sichermann* Adolfot, városunk jeles fogorvosát, a vasuti alkalmazottak körében előforduló fogorvosi műtételek végrehajtásával.

— **Szemle a honvédszázadok felett.** Klobucsár Vilmos honvédszázad altábornagy csütörtök este a gyorsvonattal városunkba érkezett, az „Angol-Királynő“ szállodába szállt meg. Az altábornagy szemlét tartott a honvédszázadok felett.

— **Bizottsági ülések a vármegyénél.** Hajdúvármegye állandó választmányja hétfőn délelőtt kilenc órakor a vármegyeháza nagy tanácstermében, gróf Dégenfeld József főispán elnöklése alatt a f. hó 15-iki közgyűlés tárgyainak előkészítése czéljából ülést tartott. — Az igazoló választmány folyó hó 11-én ülésezik a november hó 19-én végbennt törvényhatósági bizottsági tagválasztások igazolása s az egyes választások ellen, esetleg beérkező felszólamlások elbírálása czéljából.

— **Vadállat az emberben.** Az I. kerületi rendőrség egy hajdu-dorogi illetőségű napszámot tartóztatott le, Popovics Antal favágót. A minden emberi érzésből kivetkezett embert saját felesége azzal a szörnyű bűnnel vádolja, hogy 11 éves mostoha leányán brutális merényletet követett el. A szerencsétlen gyermek beteggé lett a szörnyű ember vadállatias bántalmazása miatt s most a közkórházban fekszik. A kétségbeesett anya még azzal is gyanúsítja férjét, hogy két hónappal ezelőtt eltemetett és első férjétől származott hat éves leánykáját is a mostoha apának ilyen rettenetes bünténye vitte a sirba. Popovicsot a rendőrség le tartóztatva; de makacsul tagad mindent az ellene felhozott szörnyű vádakból.

— **A mérnöki hivatal betöltése.** Gróf Dégenfeld József hétfőn tette közhírré a pályázati hirdetményt a városi mérnöki hivatali állásokra, nevezetesen a főmérnöki, egy építési, egy gépészmérnöki, egy építőmesteri és egy külső utmesteri állásra. Pályázati kérvények 1897. január 1-ig adandók be.

— **Lelkész-választás.** A nyiregyházi evang. ref. egyháznál a néhai Lukács Ödön elhunytával megüresedett lelkészi állást vasárnap, deczember 6-án töltötték be. A lelkészválasztó közgyűlés az istentisztelet után tartott meg a templomban. A választás egyhangulag történt, minthogy a hívek nagytöbbsége által ajánlott dr. *Bartók* Jenő debreczeni hittanár ellenében senki sem kívánt más jelöltet állítani. Ekként a nagynevű előd Lukács Ödön örökébe a legszebb reményekre jogosító, aránylag még fiatal utód egyhangulag és általános lelkesedéssel választották meg.

— **Hivatalvizsgálat.** Széll Farkas, debreczeni táblai tanácselnök, hétfőn délelőtt Nyiregyházára érkezett s megkezdte az ottani törvényszék és járásbíróság ügykezelésének vizsgálatát. — A vizsgálat pár napig eltartott.

— **A nagyváradi ujságírók ünnepe.** Fehér Dezső a Nagyvárad kitűnő szerkesztője örök frigyét kötött egy bájos leánnyal, Breitner Jankával, Breitner József nagykereskedő leányával. A polgári szertartáson az anyakönyvi hivatal teljesen megtöltötte az előkelő közönség. Tanuk Sal Ferencz kir. tanácsos polgármester és Szalóky Elek voltak. Déli fél 1 órakor volt a menyasszony szüleinek házánál az egyházi esküvő, mely után a vőlegény és menyasszony barátai vidám hangulatu lakodalmi torhoz ültek. Az ünneplő házhoz közel kétszáz üdvözlő sürgöny érkezett a szélrózsa minden irányából.

— **Tisztújítás Hadházon.** Tegnap a szomszédos Hadházon is restaurálták az előjáróságot. Főbíró Hadházy József, törvénybíró pedig Sallay József lett. Erősen megtámadják Gróf Dégenfeld Pál t. szolgabíró, ki önkényüleg mintegy kinevezte a megválasztandókat.

— **Rabias egy boltban.** Veszedelmes tolvajt csipettelarendőrség Bartha Imre rovott előéletű csavargó személyében. Az illető vásárlás ürügye alatt bement a *Czakó* Károlyné varga-utcai szatocsüzletébe s jól körületekintve távozott. Az ajtó előtt lesbe állt s mikor *Czakóné* az üzlet melletti szobájába vonult, Bartha besurrant a boltba s a pénzes fiókot kirántva, szaladni kezdett. *Czakóné* a zajra észrevette azonnal a lopást s lármát csapott úgy, hogy az utcán járó-kelek üldözőbe vették a vakmerő tolvajt. Mikor Bartha látta, hogy nincsen menekvés, eldobta a pénzes fiókot a pénzzel együtt s úgy szaladt tovább, de rövid idei üldözés után elfogták. Az eldobott pénzből, a mely mintegy tiz-tizenkét forint lehetett, a sárban csak alig ötven krajczárt sikerült megtalálni.

— **Bűnügyi végtárgyalások.** A jövő hét folyamán, deczember hó 14-től bezárólag deczember hó 20-ig a debreczeni kir. törvényszék bűnügyi osztályánál a következő bűnügyekben tartanak végtárgyalásokat: 14-én *Diószegi* János ellen rágalmozás vétségéért *Horváth* Lajos ellen lopás vétségéért; *Schware* Pinkász s társa ellen s testisértés miatt; *Hegedűs* György s társa ellen gondatlanságból okozott emberölésért. 17-én *Andor* és *harmadfoku* bírósági ítélet kihirdetések lesznek. 18-án *Balogh* István ellen a hatóság elleni erőszak büntetése miatt; *Antal* Gábor és társai ellen szándékos emberölés büntetése; *B. Kovács* Gábor ellen g. okozott súlyos testi sértés büntetése miatt. 19-én *Varga* Gáborné ellen hamis tanúzás büntetése; *Gönczy* Gábor és társa sikkasztás büntetése és *Kerekgyártó* Imre ellen zsarolás vétsége miatt.

— **Munkácsy Mihály betegsége.** Düsseldorfból a legszomorubb hír érkezik Munkácsy Mihály állapotáról. Baja, a hátgerinczsorvadás hirtelen a legaggasztóbb fordulatot vette. A katasztrófa, úgy látszik, feltarthatatlanul közeledik és hamarabb bekövetkezik, mint sem attól rettegtek.

— **A polgári kör bálja.** A polgári kör már előjegyezte nevét Karneval herceg jövő évi naptárába s mindig nagy érdeklődéssel várt farsangi táncmulatsága számára január 30-dikát lefoglalta. A rendezőség rövid idő mulva megalakul. A zártkörű táncmulatságot a Bikában tartják.

— **Hatszázötven kivándorló** Szomoru hírt telegrafáltaak Fiumából. Szomoru hírt azokról, akiknek nem ad kenyeret a haza, elmennek jobbat keresni túl az Océánon. Ma a fiumei kikötőbe Felsőmagyarországból hatszázötven kivándorló érkezett, hogy a messze utra keljenek. Fölzállottak egy gőzhajóra, amely Brazilliába vitte Magyarországot hatszázötven, szegény, kivándorló fiát.

— **Késmárky és Illés** Budapesten a leghíresebb czégek egyike, Kossuth Lajos utca 9. és 10. szám alatti üzlethelyiségeit legközelebb a külön e czélra épülő áruháza (Kossuth Lajos utca 12. szám) helyezi át, minél fogva az összes első emeleti díszmü. stb. árukészlet árait 20–25%-kal leszállította. Félreértések kikerülése végett, megemlítjük, hogy a régi híres „*Kerepesi Bazár*“ nagy raktárai és helységei továbbra is fennmaradnak, sőt ott is az oly szilárdul megszabott czikkeknél, mint a 2 frton francziababák és hintalovaknak, 10%-ot enged.

— **A hideg időszak** beálltával felhívjuk t. olvasóink figyelmét *Kajáry* Dezső *egyedüli karlsbádi cipőraktára* (Budapest, Dorottya utca 9.) hol keresolya, bálí és vízátthatlan téli cipők a legnagyobb választékban kaphatók. A kiváló czég őszi és tavaszi árukból *tulhalmozottság* miatt 25%-ot engedményt ad.

— **Mi történt az éjjel?** A Benoit-féle *Salicyl tapasz* használata után megszabadultam tyukszemeimtől! Bermentve kapható 25 kr. beküldése után *Egger* gyógytárában a „Nádorhoz“ Budapest. Váczi-körut 17. sz.

— **Magától szól a harmonika.** Mindenféle hangszerbe: cimbalomba, citerába, sőt a zongorába is belevitte már a mechanikát a világhírű *Sternberg Armin és Testvére* csász. és kir. szabadalmazott hangszer gyár; most pedig a karácsonyi piacot egy leleményes készülékkel ellátott harmonikával lepte meg, a mellyel mindenki művészileg játszhatja el kedvelt dalait.

— **Kitüntetés.** A kereskedelemügyi miniszter *Sternberg Armin* és *Testvére* hangszergyáros czéget a magyar hangszer-ipar fejlődése körül szerzett kiváló érdemeiért a zsüri javaslata folytán a m. kir. kormány által alapított „millenniumi állami éremmel“ tüntette ki.

Irodalom.

A téli táncmulatságok közeledtével a tánczene legkedveltebb újdonságait ajánlhatjuk olvasóinknak. Szolgálatot vélnünk tenni a tetszetős, rendesen zongorára irt táncdarabok roppant tömege közt való utmutatással, a Rózsavölgyi és Társa (Budapest, Kristóftér) udv. zeneműkiadó-czégnél megjelent művek közt érdem szerint is elsőnek a hírneves *Faulwetter* „Hygiene“ cz. keeses polka francaise-jét említhetjük fel. (ára 1 kor. 50 fil.) A

szintén szép nevet szerzett Rosenzweig Armand „Városligeti történetek“ cz. keríngője egyszerre hódít lágy dallamaival és a Straussu emlékeztető pikantériájával (ára 1 frt 20 kr.). Csinos még dr. Török Sándor „Souper-esárdása“, Böhme Oszkár operaházi tag zongoraábrában (ára 1 kor. 60 fillér.)

A hollandi királynő eljegyzéséről Sándor szerb királylyal beszél és foglalkozik mostanában nagyban a világsajtó. Ebből az alkalomból mutatja be az „Ország Világ“, ez a kitünő képes hetilap olvasóinak a holland királynő sikerült arcképét. Legutóbbi száma az „Ország Világnak“ ismét tele van aktuális és érdekes cikkekkkel és képekkel. Cikkeket irtak e számába Mikszáth Kálmán, Váradi Antal, Adorján Sándor, Dr. Falk Zsigmond, Buday László, Vrinovich Géza stb. stb. Képei bemutatják folytatólagosan az országgyűlési képviselők VI. csoportját, Gróf Károlyi Istvánt, Kardos Kálmánt, Belitska Benit, Gajary Ödönt és Blaskovics Ferenczet. Bonne találjuk ezeken kívül e számban Izsó Miklósnak a kiváló magyar szobrásznak néhány nevezetes művét és arcképét. Prell Herman világhírű nagy falfestményét, mely a lengyelek ostromát ábrázolja Weichtelmände vára ellen 1577-ben. Változatosságáról tesz tanúságot, hogy a filharmikusok hangversenyeivel behatóan foglalkozik, s híven számol be minden új és érdemes zenei alkotásról. Az „Ország Világot“ a beálló téli esték küszöbén a legmelegebben ajánljunk olvasóknak, mint a legolcsóbb, de a legjobb képes hetilapot. Előfizetési ára negyedévre 2 frt, félévre 4 forint. Mutatványszámot kívánatra bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest. V. Hold-u. 7. sz.

Apróságok.

A legnagyobb büntetés.

— Ha az én uram jól viseli magát, a szakácsnővel a legkedvesebb ételét főztem.
— És ha nem viseli jól magát?
— Akkor én főzök neki és az ebédhez még zongorázok is.

Dilemma.

Fiatal orvos: No hála istennek, itt az első páciens. De most mit tegyek. Ha nem sietek hozzá azonnal, más orvost hivat. Ha sietek, mindjárt tudja, hogy nincs semmi dolgom.

Monolog.

Jogász: Komisz időjárás ez nagyon. Hol hideg van, hol meleg. Az ember soha sem tudja, hogy mit küldjön a zálogházba.

A matematikus.

A tanárné: Nézd csak kedves uram, mint öregszünk! Ma vagyok 34 éves!
A tanár ur: Vigasztalódj, kedvesem. Jövőre 35 leszel.

A törvényszéki tereméből.

Betörő (a védőhöz): Kérem szépen, doktor ur, a védbeszédnél én sirjak, vagy maga fog sirni?

Jól énekelhet.

Fiatal mama: Te a kis fiunk ugyan kiabál ma. Majd énekelek neki valamit.
Férj: Oh, azt ne. Akkor inkább ő ordítson.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Ifj. Kazay József és neje veszik, Dely István és nejétől ezeknek homokkerti szőlőjüket 650 fitért.

2. Nagy József, Tóth Julianna átruházza férjére ifj. Nagy Józsefnek az 1864 sz. a. bázna és ondódi földnek egy a nagy egyesi tanyának 1/2 részét ajándékozás czimén 7375 frt becsértékben.

3. Erdélyi János és neje veszik, Csarnaj Sándorné V. kony Juliánától ennek 9 hold 7510 öl területű ujosztású földjét 1200 fitért.

4. Hoffmann Gusztáv és neje veszik Sarkadi Lászlótól ennek 2657 sz. a. házat 1200 fitért.

5. Mészáros Balint és neje veszik C. áthy Györgytől ennek ujosztású földjét 350 fitért

6. Ujj András és neje veszik Erdélyi József és nejétől ezeknek ondódi szántóföldjüket 850 fitért.

Debreczeni piac.

Decz. 8-diki hetivásár.

Gabonavásár.

Buza, piacra hozatott 1460 kgr. I. rendű 7.70, II r. 7.60, III r. 7.50.

Rozs, piacra hozatott 1340 kgr. I. rendű 6.20, II r. 6.15, III r. 6.10.

Kétszeres, piacra hozatott 1310 kgr. I. rendű 6.60, II. r. 6.55, III r. 6.50

Árpa, piacra hozatott 1050 kgr. I. rendű 4.60, II r. 4.55, III r. 4.50.

Zab, piacra hozatott 980 kgr. I. rendű 5.60, II r. 5.55, III r. 5.50.

Tengeri, piacra hozatott 1270 kgr. ó-tengeri I. rendű 4.80, II. r. 4.75, III. r. 4.70. Uj tengeri I. r. 3.60, II. r. 3.55, III. r. 3.50.

Köles 5.—, 4.90, 4.80.

Köleskása 13.—, 12.50, 11.50.

Burgonya 2.00—1.60

Piaci árucikkek:

Kilonként: Árpakása 16 —, kr, aszaltszilva 18 kr., asztali dara 16 kr. burgonya 3 kr., borsó szépeességi 16 kr., szatmári 10 kr., bab fehér 10 kr., sárga 9 kr. disznó-zsír 64, cukor 48, irós-vaj 1 frt — kr., köleskása 12 kr., lenese szatmári 20 kr., szépeességi 24 kr., liszt Nr. 1. 15 kr, Nr. 2. 15 kr., Nr. 3. 14 kr., Nr. 4. 14 kr., Nr. 5. 13 kr., Nr. 6. 12 1/2 kr., olvasztott vaj 90 kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 20 kr., szappan 24 kr., szalonna sós 68 kr., sóltan 60 kr., kávé 2 frt — kr.

100 kilónként: Bab fehér 8— babsárga 7.50 burgonya 2.00, só darabos 11.00, só darált 12.00, disznózsír 64 frt, széna I. rendű 3.00, II. r. 2.50, III. r. 2.00, szalma I. r. 60 frt, II. r. 40, szalonna sós 57—60 frt, szalonna sóltan frt, hajt 56 frt, juh turó 52—54, szappan 18.50 frt, aszalt szilva 16—28 frt, borsó 16.50 frt, lenese 19.50 frt, rizs 18 frt, pirszén 2.20, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén 1.80, árpakása 14.50

Literenként: Tej 10 kr., tejfél 40 kr., aszalt-szilva 24 kr., petroleum 20 kr., borsó 12 kr., lenese 12 kr., bab 8 kr., köleskása 12 kr.

Tüzifa: 4 köbméter tölgyfa 12 frt bükkfa 13 frt, nyárfa 7.00 kr., fafelvágás 2.40 frt, beszállítása 1.20 kr.

Szerkesztői üzenetek.

N Sz. R. I. H.-m.-vásárhely. Megkaptuk. Köszönjük. Jövő számunkban jönni fog.
K. K. Helyben. A vers térszűke miatt kimadt. Jövő számunkban hozzuk:
R. S. Nem közölhető.

Kiadó és laptulajdonos:

SCHWARZ I. IMRE.

Régóta bevált szer az ember izmai erősítésére és fokozására

KWIZDA

fluidja

Kigyó-jellel. (Tourista szer.)
Touristák, kerékpárosok és lovasok által nagyobb utak után erősítésre és felfrítésre használatik.

1 üveg ára 1 frt, fél üveg 60 kr.

Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár kerületi gyógyszerár Korneuburgban. (Bécs mellett.)

Felhívás!

A DEBRECZENI KÖLCSÖNÖS-SEGÉLYZŐ-EGYLET

mint kir. törvényszéki bejegyzett szövetkezet 1897-ik, vagyis XIV-dik évtársulatának

ALKITÁSA ÉRDEKÉBEN.

„A debreczeni kölcsönös-segélyző-egylet“ igazgatósága az egyleti alapszabályok értelmében
1897. január hó 1-én a XIV-ik évtársulatot nyitja meg.

A kölcsönös segélyző-egylet most már működésének 13-ik évét fejezi be s az eddigi eredmények az egylet életképességét lényegesen igazolják.

Képviselve van tagjainak szűk városunk lakosságának minden osztálya és ez jogosít azon reményre, hogy az új évtársulat megnyitása ismét nagyban fogja szaporítani tagjaink számát. Egyletünknek jelenleg 1000 tagja van, akik 1500 egyleti könyvecskével 54,000 törzsbetétet fizetnek. Szövetkezetünk törzsbetét értéke 1 000,000 forint tesz ki.

Az egylet célja, hogy tagja nak olcsó és a heti befizetésekkel könnyen törleszthető kölcsönöket nyújtson; val: mint apró kötelező betétek által a legszegényebbeknek is a takarékos-ságra alkalmat szolgáltatson.

Az egylet minden évtársulata 6 évre alakul és minden belépő kötelezi magát, hogy az elvállalt törzsbetétet hetenként, vagy előre több hétre, pontosan befizeti. Egy-egy törzsbetét 20 kr. heti befizetésre kötelez.

6 év leforgása után történik a végelszámolás, a mikor minden tag a befizetett összeget visszkapja és az egyletnek 6 évi haszoneredményéből betéteithez képest arányos részt kap.

Minden tag a belépéskor, minden egyes törzsbetét után egyszermindenkorra 20 kr. beiratási díjat fizet, mely a tartalékok gyarapítására fordítatik.

A 8-ik, vagyis 1891-iki évtársulat végleges elszámolása és kifizetése 1897. márczius 1-től történik.

Debrecen, 1896. október 30.

Zádor Lajos,
igazgató.

Simonffy Imre,
kir. tanácsos, egyleti elnök.

Dr. Szántó Sámuel,
igazgató.

Uj betéti könyvecskék a tizennegyedik évtársulathoz 1896. évi november hó 15-től — a beirás díj és könyvecske árának 10 kr.) lefizetés mellett — az egylet helyiségében (Zádor Lajos ur házában. — Kossuth-utca 2 53. szám — udvari kocsiszépelete első emeletén), a hivatalos órákban délelőtt: 12-ig, délután 3-5-ig válthatók.

Heti befizetések a jövő évre már most elfogadtak.

A hét mindenkor vasárnap kezdődik és szombaton végződik. — A heti befizetések rendes napjai: Kedden, Szerdán, Csütörtökön, Pénteken, Szombaton délelőtt 9—11-ig és Pénteken, Szombaton délután 3—5 óráig.

Schwarz Márton

ingatlan és jelzálog-kölcsön
közvetítő irodája
DEBRECZEN

Miklós-utca sarkán 1904. sz. a.
(Erohner-szállodával szemben.)

Földbirtokok, házak, erdők, tanyák, kaszálók és kertek, vétele, eladása és haszonbérbeadása a leggyorsabban eszközöltetnek.

Jó karban levő járgány, teljes felszereléssel jutányos áron eladó. Ugyazintén egy kézi tengeri morzsoló.

Eladó ház a piac közelében. Ára 7000 frt. teher van rajta 1400 frt.

5 darab iparegyesületi takarékos és hitelintézeti részvény eladó.

Egy jó menetelű és élénk helyben lévő fűszerüzlet, italmérési és tőzsdejoggal, betegség s családi körülmények folytán eladó.

Nemesi birtok kerestetik megvételre szép úri lakkal és parkkal.

Eladó vendéglő. Egy nagyobb vidéki városban teljesen berendezett szálloda 8 vendégszobával, étteremmel, kávéházzal, borivóval, nyári helyiséggel, kedvező feltételek mellett eladó. Vevő az üzlet jömenetéről meggyőződhetik.

Gépész kovács, ki több év óta gazdaságban van alkalmazva, újra állást keres.

Törlesztéses jelzálog-kölcsönök birtokokra, házakra, telkekre, rövidebb vagy hosszabb időre a becsérték három negyed részéig, az intézet által felmondhatlanul, legelőnyösebb feltételek mellett eszközölhetnek.

Eladó ház. Nyil-utczán egy 10 évig adómentes szép új ház eladó. Ára 3200 frt.

Két nyilas tanyaföld épülettel haszonbérbe kerestetik. Öndódi föld előnyben részesül.

Közeli községben a főtéren álló ház haszonbérbe kiadó. Évi bére 250 frt. Van benne bolthelyiség italmérési és dohánytőzsdei joggal, kényelmes 3 szoba, konyha, előszoba és éléskamrából álló lakással. A ház örökáron is megvehető. Ára 2800 frt.

Két vaskonyha eladó.

Haszonbérbe kerestetik 6-15 nyilas tanyaföld.

Kiadó bolt. Egy kitűnő menetelű sarok fűszerüzlet italmérési engedéllyel, teljesen berendezve, haszonbérbe kiadó.

Négy nyilas föld, lehetőleg a Csapó-utcazi dűllőben megvételre kerestetik.

Kiadó kávéház. Egy szépen berendezett kávéház eladó.

Könyvelő, ki a levelezésben, kettős könyvvitelben, mérleg és zárszámadások készítésében teljesen jártas, azonnali be lépésre állást keres.

Több bolthelyiség a főtéren haszonbérbe kiadó.

Beiratások és felvilágosítások díjtanul adatnak.

Díjak csak a sikerült közvetítés esetében fizetendők.

Életnagyságu arczkép krétarajzban.

Legszébb szobadisz.
Legkedvesebb emlék
Legalkalmasabb ajándék
karácsony és újévre.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítenek művészies kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olcsó árban.

Tessék árjegyzéket kérni.

KOHN DÁVID, Budapest, Károly-körút 17.

Ügynökök mindenütt kerestetnek.

Karácsony!

Legmeglepőbb és legszebb ajándéktárgyak zenével.

Karácsonyfátartó

Helyen valónak találjuk a t. közönség figyelmét a fényesen berendezett főraktárunknak

karácsonyi kiállítására

felhívni. Az ezer és ezerféle szebbnél szebb zenélő dísz tárgyak közül a helyszűke miatt csak néhányat említünk fel, a m.:

NŐK SZÁMÁRA:

Zenélő bonbonierek 8., 10., 12., 14., 16. frttól feljebb.

Zenélő var-ökészlet peluche-dobozban 6 frt 50 kr., 8., 10., 12. és 15. frt árban s feljebb, továbbá zenélő ékszer-tartó 8., 10., 12., 14., 16 frt s feljebb, zenélő keztyű-tartó 10., 12., 15., 18 frt s feljebb, zenélő pipere-és illatszer-készlet 8., 10., 12., 15., 18 frt s feljebb, zenélő albumok gyönyörű kivitelben 7., 8., 10., 12., 14., 16. frt s feljebb.

forgó gépezettel

A fent ábrázolt és nickelből készült karácsonyfa állvány ünnepélyes zenekísérettel mellett lassu ütemben forgatja a karácsonyfát és a szent ünnep fényét nagyban emeli. Ára 20-25 frt.

Phönix, Manopan, Ariosa, Ariston, Tonora, Herophon a legjutányosabb áron kaphatók.

Háztartásra ajánlhatók:

Borsos-v. vizes-palaczk zenével, csiszolt üvegből finom 12, 14 frt s feljebb. Sörös-kancsó zenével, kőedényből, ezin-fedéllel kivitel szerint 10, 11, 12 frt. Sörös-korsó zenével, csiszolt üvegből ezin-fedéllel 12 frt s feljebb. Likör-készlet zenével hárfalakban, fekete talappal 1 palack 6 üvegesével, finom kivitelben 16 forint. Csemege-tálca zenével, üvegből, csiszolva és mázolja kivitel szerint 12-14 frt. Névjegy-tálca zenével, nickelből, finom kivitelben 10 frt, zenével aquarium, 25 frt és feljebb.

Sternberg Ármin és Testvére

cs. és kir. szabadalmazott hangszeripar.

Kitüntette az 1896. évi ezredéves országos kiállításon a m. kir. kormány által alapított „Millenniumi állami érem“-mel,

melyet a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis cégünk nyert el.

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 36. sz.

Az összes hangszerek legdusabb tárháza.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, ezimbalmok, eziterák, zongorákról stb. ingyen és bérmentve küldetik.

Árjegyzék kérésnél kérjük megnevezni, hogy miféle hangszerről kívánatlik az árjegyzék.

Alkalmi vétel!

Kitűnő minőségű

férfi és női
cizugos, bőr- és posztó-czipők
2 frt 20 krtól feljebb.

Rendkívül erős

gyermek-czipők
90 krtól feljebb.

Férfi- és fiu-csizmák

bőr és halinából, nem gyári munka
2 frt 20 krtól kezdve.

Női- és férfi-ingek,

téli alsóruhák,
60 krtól kezdve.

Egy nagy partie!

Rumburgi és czérna vásznak,
kanavászok, sifonok, mosó velezek
míg a készlet tart, ezelőtt 40-60 kr.
most 16-20-23 kr.

Férfi- és fiu kalapok, sapkák

58, 75 és 95 krtól feljebb.

Grünbaum és Schwarznál

Piacz és Miklós-utca sarkán.
Frohner szálloda alatt.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöl-
tetnek, meg nem felelő áruk visszavétnek.

FERENCZ-

PÁLINKA (sósorszesz)

VÉRTES gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb.

Egy üveg 1 és 2 korona.

Kapható gyógytárakban, drogueriákban és
fűszerkereskedésekben.

Továbbá ajánlatnak a „Sas gyógytár“ világhírű gyógy-
szerei u. m.: Dr. Heuffel féle gyomor eszencia, Dr. Heuffel-
féle vértisztító labdacsek, Banáti növény-nedv, Herkules-
fürdői kőszén-szesz, injectio és capsules végétal s stb.

Raktárak Debreczenben: **Dr. FOTHSCHNEK. E. MIHALOVITS**
ISTVÁN és TÓTH BÉLA gyógyszerészeknél
valamint

Vértés Lajos sasgyógyszertárában Lugos 438. sz.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK.“

A legelőszőbb és az új a legteljesjedőbb képes hetilap!
Megjelenik minden héten bő színes dalmi és ismeretlejesítő tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel
Havonként kétszer „Hölgyek Lapja“ című téli és nyári melléklet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósítással.
A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s
együttívve élvezettel olvashatja.
A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ ba a régi és újabb írói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.
A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, költeményei kedélynemesítő
olvasmányok. Irányzikkal minden kérdésre kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.
A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ minden évben négy regényt ad mellékletül, még pedig csinos színes bor-
tákkal, és előfizetőinek.
A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ borítéka szellemes és szórakoztató csomagolások, illetve kérdések és feleletek tárháza.
A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az „előfizetők postájában.“
A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ képei lehetőleg alkalmi művészek, díszesek és tanulságosak.
A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ 1917. január első számával XIX-ik évfolyamába lép.
Ez újvi számában következő érdekes és kiváló közlémények jelentek meg:
Csendes világ, regény, Beniczky né Ejsza Lenkétől; Évtordulón, költemény, Jánlov Lajostól; Régi történet,
beszély, Lauka Gusztávtól; Hogyan ruházkodjunk télen? orvosi cikk, dr. Fodor tanártól; Bal után, vig monolog,
Oidák Györgytől; A költő, költemény, Feleki Sándortól; V rsek zenére, költemény, Rudnyánszky Gyulától; Boldog
ujjveti életrajz, Mericayne Karossa Ismától; Megnyugtató történet, freskó, Kray Gyulától; En is l regény,
Tolnai Lajostól.
Műtárványzámokat bármikor szívesen küld A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala Budapest Vadász-u.
14. szaját házában.

Előfizetési árak

a „KÉPES CSALÁDI LAPOK“-ra a „Hölgyek Lapja“ című divatlappal és a regénymelléklettel együtt:

Egész évre	8 forint.
Fél évre	3 forint.
Negyedévre	1 forint 50 kr.

FIGYELMEZTETÉS.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlék-
könyvet küld a kiadóhivatal.
Kérjük az előfizetéseket megújítását, s lapunknak az ismerősök köreiben terjesztését.
A ki az egész évre szóló hat irnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egy-
szerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 fnt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszál-
lítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül, és a ki csak 1 fnt 50 krnyi
negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a kiadóhivatal
egy regényt küld jutalmul.
Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala, Budapest, Vadász-
utca 14. szám.

Muff, sapka, gallér.

Női felöltő ujdonságok

a legnagyobb választék mellett a legolcsóbban csak

HEIMAN ÉS HALMÁGYI

550-0 22

legnagyobb nőifelőltők áruházában

1097-0 3

Debreczen, főpostával szemben kaphatók.

Leány köpeny 4 frittól feljebb.